

Oponentský posudek diplomové práce Veroniky Dvořákové

El tema vasco en la obra de Pío Baroja

U diplomové práce Veroniky Dvořákové bych již úvodem chtěla vyzdvihnout volbu zajímavého tématu, schopnost vidět dílčí problémy v souvislostech a v neposlední řadě výbornou jazykovou a stylistickou úroveň textu, což je o to záslušnější, že se autorka rozhodla psát práci španělsky.

Veronika Dvořáková představuje španělského autora Pía Baroja (1872-1956), který bývá řazen k literárnímu hnutí přelomu 19. a 20. století, tzv. Generaci 98. Baroja svými názory rád provokoval, ostře vystupoval proti církvi apod., což je v práci také pojednáno. I český čtenář má některá jeho díla k dispozici – jistě by stálo za zmínku (i v předložené práci), že existují rané překlady dvou románů, kterým se autorka věnuje: *Dědičný pán Labrazský* (1906, Antonín Pikhart), *Martin Zalacaín, dobrodruh* (1936, Zdeněk Šmíd).

Diplomová práce má promyšlenou strukturu a jasně formulované teze, kterých se poté autorka v průběhu textu drží a hledá na ně nejprve částečné a posléze celkové odpovědi. Veroniku Dvořákovou zajímá vztah Pía Baroji k Baskicku, baskickému jazyku a baskickým motivům. Ukazuje se, že je to vztah problematický a nejednoznačný; Baroja se sice v Baskicku narodil, ale téměř celý život strávil v Madridu; mnohokrát hovořil o svém „baskictví“, ale baskičtinu neovládal a baskické výrazy, písňe apod. Tak do svých děl zařazoval v podstatě jako ukázky cizího jazyka. Také odmítal tehdejší baskické národní hnutí (*bizkaitarrismo*), zároveň však navrhoval vlastní, utopické představy o baskické zemi. Všechny tyto aspekty se Veronika Dvořáková snaží v práci prozkoumat, byť si je vědoma šíře problematiky a tedy i toho, že ukazuje jen zlomek možného.

Úvodní kapitola je věnována Barojově životu a kontextu, v němž se pohyboval. Nejde o klasickou biografickou črtu; autorka vybírá to, co je pro její práci podstatné. Poukazuje na Barojovy politické a společenské názory – např. již zmíněný antiklerikalismus, který úzce souvisí s jeho vizí Baskicka. V ní V. Dvořáková zdůrazňuje utopické aspekty Barojova *chapelaundismu* a význam osobní svobody – ta je pro Baroja zásadní a staví ji i nad svobodu národní, lépe řečeno národ nemůže být svobodný, pokud nejsou svobodní jednotlivci, kteří ho tvoří. V diskusi bych se ráda k Barojově vizi vrátila a zeptala se, jakou měla recepci, zda se k ní někdo hlásil.

Další rozsáhlá kapitola se zabývá jazykem. Po lingvistické charakteristice se autorka zaměřuje především na přítomnost baskičtiny ve studovaných dílech, ať už ve jménech postav, názvech vesnic a měst či jako úryvky písní, které měl autor spjat s dětstvím.

Poté se již dostáváme k baskickým motivům ve studovaných textech. Za velmi zdařilou považuji část o přírodních motivech, např. nebi, a také krátký exkurz do oblasti magie, čarodějnictví apod. Je však škoda, že zmiňovaná díla nejsou v práci představena – mohlo to být učiněno stručně, ale rozhodně by to přispělo k lepší přehlednosti a srozumitelnosti.

Kapitola „Conclusiones“ zcela nenaplnila má očekávání. Jde spíše o resumé (další následuje), než o pokus shrnout teze a závěry, případně vyvodit další otázky.

Pokud jde o formální stránku diplomové práce, Veronika Dvořáková rozhodně prokázala, že umí pracovat s prameny i sekundární literaturou, o kterou se opírá, ale zároveň ji podrobuje vlastnímu hledisku. Vyjadřování je kultivované, španělština velmi dobrá. Pripomínku mám k psaní kratších citací: kurzíva by se již používat neměla, stačí uvozovky.

Diplomová práce Veroniky Dvořákové je tedy rozhodně zdařilá, a proto ji doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení *výborně*.

Praha, 27. 8. 2018

Mgr. Dora Poláková Ph.D.